

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

19^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1911

L. O. ROTY.

(† 23 Maart 1911).

LOUIS OSCAR ROTY werd 11 Juni 1846 te Parijs geboren, waar zijn vader J. B. ROTY (door hem met zijne moeder E. V. DEDUIT in 1886 op eene fraaie plaquette vereeuwigd) onderwijzer was.

In 1864 werd hij leerling van de „Ecole des Beaux Arts”, waar hij zich eerst op de schilderkunst, maar reeds spoedig op raad van zijn’ leermeester AUGUSTIN DUMONT, die de goede smaak en de gelukkige samenstelling zijner ontwerpen waardeerde, op de penningkunst ging toeleggen, die, dank zij vooral PONSCARME, begon te herleven en waardeering te vinden.

Na een verblijf van drie jaren te Rome, waar hij vooral de klassieken bestudeerde, keerde hij in 1879 naar Parijs terug, waar zijn penningen en penningplaten al spoedig die waardeering vonden, die zij zoo terecht verdienen.

LÉON GAMBETTA, VICTOR HUGO, F. DE LESSEPS, Sir JOHN POPE HENNESSY, de gouverneur van het eiland Mauritius, LOUIS PASTEUR, JULES CAMBON behooren tot de meest bekende zijner portretpenningen, en munten uit door gelukkig getroffen gelijkenis.

Mooi is ook de penningplaat met het borstbeeld van zijne vrouw, met het aardige opschrift: Tuum carissimum conjux vultum aere fixi ut te semper ante oculos habeam juvenem semper et felicem 1).

Onovertroffen is zeker zijn portretmedaille van den scheikundige M. E. CHEVREUIL, bijdienshonderdsten geboortedagdezen door de Fransche jeugd aangeboden. De voorzijde vertoont het borstbeeld van den jubilaris; het met diepe rimpels doorploegde verweerde gelaat van den ouden man

1) Opdat ik U altijd jeugdig en gelukkig voor oogen zal hebben, heb ik, Uw man, Uw geliefd gelaat in metaal uitgebeeld.

is meesterlijk van uitvoering. Op de keerzijde zit CHEVREUIL in een' leuningstoel in zijn laboratorium, waar hij door een jong meisje, de Fransche jeugd verbeeldend, gelukgewenscht wordt.

ROTY's smaakvolle en steeds gelukkig gekozen keerzijden zijn zeker door geen zijner tijdgenooten overtroffen; wij noemden reeds den CHEVREUIL-penning, aardig zijn ook de keerzijden van zijne portretpenningen van HENRI LOZÉ, den prefect van politie te Parijs en van GEORGES DUPLESSIS, den directeur van het prentenkabinet aldaar. Op den eersten zit eene jeudige vrouw, de Politie verbeeldende, in een' bureaustoel voor een' werktafel, waarop een lamp, een inktpot en een telefoontoestel geplaatst zijn. Zij kijkt achter zich door een geopend venster, waardoor men een gedeelte van Parijs met de Sainte Chapelle en het Palais de Justice ziet en heeft het korte veelzeggende bijschrift: *Regarde, écoute, veille.*

De keerzijde van de penningplaat van GEORGES DUPLESSIS vertoont eene jonge vrouw, de Gravure verbeeldend, in aandachtige beschouwing van een prent, die zij uit een op een' ezel geplaatste portefeuille genomen heeft.

Zeer smaakvol, maar wel wat te veel „schilderij” is ook zijne plaquette bij de inwijding van de gevangenis de Fresnes in 1900. De voorzijde is verdeeld in drie gedeelten, met drie verschillende voorstellingen: een gevangene in zijn cel weenend op een stoel zittend, dezelfde gevangene (op den rug gezien) aan den arbeid, en eene vrouw met kindje op den arm, die met den achter de tralies zittende gevangene spreekt. Op de keerzijde zien we hem weder, vergezeld van vrouw en kind, de gevangenis verlaten en als een „verbeterd” mensch de wereld ingaan.

Een plaquette, eveneens in den vorm van een triptiek, maakte ROTY in 1892 bij het halve eeuwfeest der bekende firma CHRISTOFLE te Parijs.

Gelukkig van uitvoering is ook de plaquette bij de be-

grafenis van President CARNOT vervaardigd. De voorzijde vertoont het treurende Frankrijk bij de lijkbaar, terwijl op de keerzijde zes gesluerde vrouwen de lijkbaar naar het, in het verschiep aangeduide Panthéon dragen.

Tot een van de fraaiste werken uit den lateren tijd van den kunstenaar mag zeker wel gerekend worden de plaquette van het „Oeuvre des libérées de Saint-Lazare”, waarop eene in diepe wanhoop ter neder gezegen vrouw aan de oevers van de Seine voorkomt met het bijschrift: Aux âmes brisées secours.

Algemeene waardeering en bewondering vinden zijn in 1897 vervaardigde Fransche zilveren munten met de „Semeuse”: een jong meisje met phrygische muts, naar links loopende met volle handen het zaad over den akker strooiende, terwijl in het verschiep de zon opkomt.

Chili, Haïti en Monaco voorzag ROTY verder van muntstempels; laatstgenoemd land dankt hem die van de fraaie 100 francsstukken.

Lang en veel heeft hij geleden, een langzaam maar zeker toenemende kwaal heeft hem jaren lang tot werkeloosheid gedoemd. „Il a mis près de dix ans à mourir”, zeide een warm bewonderaar van hem bij zijn begrafenis en ook voor zijne vele vrienden was zijn dood eene verademing.

ROTY's penningen hebben er niet weinig toe bijgedragen, om het Fransche volk de medaille te doen beschouwen als een kunstwerk, dat even goed als schilderijen en beeldhouwwerken waardeering verdient.

De *Gazette Numismatique française* van de jaren 1897, 1898 en 1905 bevat eene complete lijst der tot 1905 door ROTY vervaardigde stukken, ruim 200 nummers tellende.

Een groot aantal van zijn fraaiste penningen berust in ons Koninklijk Penningkabinet, en zijn zeer fraai afgebeeld in het plaatwerk „*Médailles et Plaquettes modernes*”.

's-Gravenhage, April 1911.

A. O. VAN KERKWIJK.